

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра публічного управління, адміністрування та права**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІЗНЕС-ДІАГНОСТИКА ТА УПРАВЛІНСЬКЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Освітній рівень	Третій (доктор філософії)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	07	Управління та адміністрування
Спеціальність	073	Менеджмент
Освітньо-наукова програма	Менеджмент	
Обсяг дисципліни	4 кредити (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (26 академічні години), практичні заняття (16 академічних годин)	
Форма контролю	екзамен	

Викладачі:

Гришко В.В., завідувач кафедри ПУАП, д.е.н., професор

(має понад 100 статей у фахових виданнях, 1 стаття у НМБ Scopus, 3 патенти, підготовлено 5 к.е.н., 40 магістрів)

Чайкіна А.О., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і логістики.

(має понад 100 публікацій наукового, науково-методичного характеру, з поміж яких 3 у НМБД Scopus, 25 статей у фахових виданнях, 5 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір).

Мета навчальної дисципліни: полягає у формуванні бази даних для прийняття стратегічних рішень щодо покращення стану підприємства та його ринкових позицій. На сьогоднішній день вітчизняні підприємства вдаються до використання бізнес-діагностики лише у кризових ситуаціях, однак своєчасна оцінка стану бізнесу дозволяє запобігти появі кризових явищ, а проведення діагностики систематично відкриває для підприємства новий спектр можливостей. У зв'язку з цим виникає необхідність у підготовці кваліфікованих фахівців, що мають навички бізнес-діагностики суб'єктів підприємництва та розробки заходів щодо покращення стану підприємства та його положення на ринку. Також дисципліна має на меті надати уявлення про сучасний стан консалтингових послуг у світі та Україні, а також сформувати у майбутніх фахівців теоретичні знання у сфері управлінського консультування.

Знання та навички, надбані здобувачем при вивченні даної дисципліни, дозволяють сформувати у майбутніх фахівців такі ключові компетентності як:

ЗК 3. Здатність до самостійного набуття теоретичних та практичних знань та вмінь, сприйняття і критичного осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях для виявлення існуючих протиріч, не розв'язаних раніше проблем, частин проблем, формулювання дослідницьких задач, перевірки наукових гіпотез, використання набутих знань на практиці.

ЗК 5. Здатність доступно представляти складні наукові результати (усно та письмово), проєкти, рецензувати публікації, автореферати, готувати презентації, доводити інформацію з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних засобів, у тому числі іноземною мовою.

СК 1. Здатність здійснювати оригінальні наукові дослідження на основі опанування сучасних теоретичних концепцій, підходів, передових досягнень у сфері економічного розвитку та управлінської практики.

СК 12. Здатність до публічної презентації результатів наукового дослідження фундаментального або прикладного спрямування з проблем менеджменту з використанням академічної української та іноземних мов, вільного спілкування з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому з питань, що стосуються сфери наукової та/або професійної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Знання та розуміння правових засад організації економічної діяльності суб'єктів господарювання в сучасних умовах, світового досвіду впровадження існуючих теорій менеджменту у практику сучасних підприємств; практичних аспектів організаційної поведінки в менеджменті.

ПРН 5. Знання та розуміння існуючих науково-методичних підходів та методів досліджень і вміння інтегрувати та адаптувати їх для розв'язання наукових завдань при проведенні наукових досліджень, визначенні моделей та методів розв'язання задач з управління соціально-економічними системами.

ПРН 6. Набуття універсальних навичок дослідника:

- усної і письмової презентації результатів власних досліджень українською та іноземною мовами;
- застосування сучасних інформаційних технологій у науковій та освітній діяльності;
- організації та проведення навчальних занять, розроблення авторських навчальних курсів та їх презентації;
- застосування форм проєктного управління в організації наукових досліджень, захисту та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики, реєстрації прав інтелектуальної власності;
- підготовки результатів наукових досліджень та їх публікації у фахових вітчизняних та закордонних рецензованих національних або міжнародних виданнях, оприлюднення іноземними мовами результатів дослідження на наукових конференціях.

ПРН 8. Вміння та навички виявляти комплексні проблеми сучасного менеджменту та визначати підходи, методи, засоби, інструменти сучасного менеджменту щодо їх розв'язання на інноваційній основі, що створює основу для подолання кризових ситуацій на підприємстві, обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням викликів зовнішнього середовища.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення дисципліни передбачає оволодіння здобувачами методами і функціями менеджменту, зрозуміти сучасні концепції лідерства, набути навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

Передумови для вивчення дисципліни: Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами в результаті вивчення ряду базових дисциплін загальнонаукового та спеціального циклів на попередніх етапах навчання: «Філософія та наукове мислення», «Методологія та організація наукових досліджень», «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності» тощо.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати:

- базові теоретичні положення стосовно діагностування діяльності підприємства;
- сутність та відмінні особливості бізнес-діагностики;
- економіко-правові аспекти діагностування підприємства;
- механізм проведення комплексної бізнес-діагностики;
- процедуру пошуку та методики збору інформації про різні аспекти діяльності суб'єкта господарювання;

методики аналізу різноманітних даних про діяльність підприємства;
 механізми планування стратегічних рішень на основі результатів бізнес-діагностики;
 сутність управлінського консультування, його типи та форми;
 перспективи розвитку вітчизняного консалтингу;
 особливості та умови застосування різних моделей консультування,
 вибору поведінкової ролі консультанта;
 зміст позиційного аналізу;
 методологічні підходи до розробки консультаційних пропозицій;
 принципи структурування та композиції підсумкового звіту консультування.

здобувач повинен вміти:

складати програму бізнес-діагностування для підприємства;
 збирати та аналізувати на основі наукових підходів дані про різні аспекти діяльності підприємства;
 застосовувати різні підходи до аналізу даних про усі аспекти діяльності підприємства;
 результати діагностування діяльності підприємства в цілому;
 розробляти програми по усуненню негативних тенденцій на підприємстві;
 складати план по реалізації прихованих резервів підприємства;
 визначати механізми посилення позицій підприємства на ринку;
 результати комплексного діагностування підприємства та пошуку стратегічних рішень;
 обирати модель консультування виходячи з наявних умов і потреб клієнта;
 правильно застосовувати методи діагностики проблем, що виникають у підприємств;
 застосовувати методи діагностування інноваційного потенціалу організації;
 розробляти програму підготовки впровадження змін;
 визначати економічний ефект від консультування.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачами підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогів рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі	Достатній, що забезпечує Здобувачу

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його	Низький, не забезпечує практичної реалізації

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
		складання екзамену/ заліку	відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, виконання завдань на практичних заняттях.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1. Сутність менеджменту, його функції та зв'язуючі елементи процесу менеджменту						
Тема 1. Діагностика зовнішнього середовища функціонування підприємства	10	2	1	-	-	7
Тема 2. Діагностика організаційно-управлінських параметрів підприємства	10	2	1	-	-	7
Тема 3. Діагностика виробництва та результативності управління основними ресурсами діяльності	11	2	2	-	-	7
Тема 4. Діагностика фінансово-майнового стану	14	4	2	-	-	8
Тема 5. Діагностика окремих видів та аспектів діяльності	10	2	2	-	-	7
Тема 6. Діагностика ефективності діяльності підприємства	11	2	2	-	-	7
Тема 7. Діагностика ризиків неплатоспроможності та банкрутства підприємства	11	2	2	-	-	7
Тема 8. Теоретичні основи управлінського консультування. Ринок консультаційних послуг	12	4	1	-	-	7
Тема 9. Технологія й інструментарій управлінського консультування	11	2	1	-	-	7
Тема 10. Організаційна побудова і економічна діяльність консультаційних організацій	10	2	1	-	-	7

Тема 11. Формування партнерських відносин – клієнт-консультант	10	2	1	-	-	7
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	26	16	-	-	78

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Підсумковий контроль – екзамен, проводиться у формі тестування.

Методичне забезпечення

1. Гришко В.В., Чайкіна А.О. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Бізнес-діагностика та управлінське консультування». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 10 с.

2. Гришко В.В., Чайкіна А.О. Методичні вказівки для до виконання практичних робіт здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Бізнес-діагностика та управлінське консультування». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 9 с.

3. Матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.

4. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

5. Чайкіна А.О. Конспект лекцій для здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Бізнес-діагностика та управлінське консультування». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 17 с.

Рекомендована література

Базова

1. Афанасьєв М.В. Економічна діагностика: навч.-метод. Посібник. Харківський національний економічний університет. – Х.: ІНЖЕК, 2007. – 295 с.

2. Сарай Н.І. Економічна діагностика. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Економіка підприємства» усіх форм навчання. –Тернопіль: ТНЕУ, 2015. -с.

3. Бутиліна О.В. Управлінське консультування: навч.-метод. посіб. Х.: Видавництво «Форт», 2014. – 165 с.

4. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика. 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.

5. Воронкова А.Е. Основи управлінського консультування: Навч. Посібник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. Е. Воронкової. Х.: ВД«Інжек», 2010. 484 с.

Допоміжна

1. Василенко В. О. Виробничий (операційний) менеджмент: навч. посібн. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 530 с.

2. Омеляненко Т.В., Осокіна А.В.. Операційний менеджмент: презентаційний курс: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2016. 197 с.

3. Костін В.П. Управлінське консультування: навч. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 144 с.

4. Коваль Т.О. Економіко-статистична діагностика підприємства: конспект лекцій. Харківський національний економічний університет. Х. : ХНЕУ, 2008. 78 с.

5. Смігунова О. Основи управлінського консультування: курс лекцій. Х.: Міськдрук, 2011. 73 с.